

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2023

Inledning

År 2023 har inneburit förändringar och fortsatt utveckling för Svenska kyrkan Schweiz som *en* församling i Schweiz. Magnus Aasa avslutade den 1 mars 2023 sin tjänst efter 14 månader som församlingens kyrkoherde. Ingela Älvskog ledde arbetet och verksamheten som tf kyrkoherde från Nederländerna under våren, och den 1 juni tillträdde Pehr-Albin Edén som församlingens nye kyrkoherde. Trots de förändringar som byte av kyrkoherde innebär, har församlingens arbete kunnat vara kontinuerligt och fördjupats. Såväl anställda medarbetare som frivilliga har tagit ansvar för att kyrkolivet i Svenska kyrkan Schweiz haft sin tydliga utgångspunkt i ett regelbundet gudstjänstliv, och för att församlingens olika verksamheter varit öppna och kontinuerliga. Den 22 april 2023 hölls i Zürich den första ordinarie kyrkostämman för Svenska kyrkan Schweiz. Marianne Ejdersten omvaldes som ordförande. Deltog gjorde även tillträdande kyrkoherde Per-Albin Edén, som då höll sin första gudstjänst i Schweiz. Utöver kyrkoherden och ordföranden har kyrkorådet bestått av följande ordinarie ledamöter: Catarina Lendi-Andersson, Lena Borgensten, Annika Sagnell Blum, Camilla Deguemp, Ariane von Forstner, Per Granat, Paul Hegraeus, Åsa Nyfeler, Sofia Prüller, Christina Scherer och Helen Severinsson, samt av följande ersättare: Christine Affolter-Lord, Lotta Karlsson, Ulla Krüger, Ann-Christine del Mestre, Britt Ott-Nilsson och Håkan Edward Söderling.

Organisation

Svenska kyrkan Schweiz är sedan augusti 2022 *en* församling, men består av två föreningar. En av föreningarna, den med administrativt säte i Zürich utgör juridiskt **församlingen Svenska kyrkan Schweiz**. Den andra föreningen, Lausanne-Genève-Bern (LGB nedan), verkar lokalt inom den juridiska föreningen Svenska kyrkan Schweiz och är underställd församlingen och dess kyrkoråd. LGB har ett eget föreningskyrkoråd och kyrkoherden är ordinarie ledamot, och kyrkorådets ordförande har närvaro- och yttranderätt i det. LGB fungerar autonomt med ansvar för egen ekonomi, men verkar samtidigt utifrån gällande delegation från kyrkorådet, församlingsordning och kyrkoordning.

Lokaler

Under året har en renovering av våra lokaler i Zürich pågått vilket har haft stor inverkan på arbetsmiljön för medarbetare och verksamheten. Församlingshemmet på Kurvenstrasse 1 har vi ändå kunnat nyttja under hela året, men vi har sedan i mars 2023 inte haft tillgång till prästlägenheten och volontärrummet på samma adress. Församlingen hyr därför sedan juni en lägenhet i Zürich där kyrkoherden bott. När kyrkoherden flyttade ut ur den lägenheten i november flyttade församlingens volontär in i den. Kyrkoherden hyr sedan november en lägenhet i Bern. Föreningen LGB hyr fortsatt lokaler för församlingshemmet i Lausanne på Avenue de Cour. I Bern, Basel, Genève och Baar hyr eller lånar församlingen lokaler av andra kyrkor de tider då vi har verksamhet där.

Gudstjänster och annan verksamhet, kyrkliga handlingar, midsommar och Lucia

Under året har Svenska kyrkan Schweiz regelbundet bedrivit verksamhet och firat gudstjänster i Genève, Lausanne, Bern, Zürich, Basel och Baar. Gudstjänsterna har firats i olika former och nattvard har firats regelbundet.

I Genève firas gudstjänsterna i huvudsak i Chapelle de Saint-Léger, i Lausanne i Eglise du Prieuré (Pully), i Bern i St. Ursula Kirche, i Basel i Zinzendorfhaus, i Zürich i Martin Luther Kirche, och i Baar i Reformierte Kirche.

Dessutom har gudstjänster firats och verksamheter bedrivits i Luzern, Zug, Verbier, Bossey, Montricher, Magstatt-le-Haut (Frankrike), och Freiburg im Breisgau (Tyskland).

Statistik för gudstjänstverksamheten redovisas i särskild enkät till Kyrkokansliet i Uppsala. Generellt kan sägas att besöksantalen i Zürich (gudstjänster i församlingshemmet och i Martin Luther Kirche) varit låga (5-10 personer), förutom på påskgudstjänsten med 20-25 besökare, luciagudstjänsten med ca 850 besökare och julbönen med 42 besökare. I Baar och Basel har besöksantalet legat på mellan 15 och 50 personer per gudstjänst och i Lausanne och Genève mellan 15 och 25 besökare per gudstjänst (50-500 på luciagudstjänsterna och 75-100 på midsommargudstjänsterna).

I Bern har det under året firats gudstjänst åtta (8) gånger med 6-18 besökare per gång (förutom Luciagudstjänsten med 475 besökare och installeringsgudstjänsten med nittio (90) besökare). I Sankta Ursula kyrka har vi även haft barnsång för barn 0-7 år med föräldrar. Denna grupp har träffats åtta (8) gånger under 2023 med 10-15 personer per gång. I Zürich har fem (5) gudstjänster firats, i Baar nio (9), i Basel nio (9), i Genève nio (9), i Lausanne tio (10). Under året har vi förrättat elva (11) dop, tre (3) välsignelser av ingått äktenskap och sex (6) begravningar / minnesgudstjänster. Fyra (4) konfirmander har konfirmerats.

Midsommarfiranden med midsommargudstjänster anordnades i Oberwil bei Zug, i Basel och i Montricher, med ett stort antal besökare.

På alla våra orter hölls uppskattade och välbesökta **Luciagudstjänster**. I Lausanne anordnades i samband med basaren båda dagarna ett luciatåg. I Bern firades gudstjänst med luciatåg den 13 december i Dreifaltigkeitskirche. I Freiburg i Tyskland anordnades en luciaandakt den 9 december med luciatåg och efterföljande luciaknytkalas i Evangelische Auferstehungskirche. I Genève hölls en luciagudstjänst tillsammans med norska sjömanskyrkan. De traditionella luciatågen i Basel (i Zinzendorfhaus och under julgudstjänsten i St. Arbogastkirche i Muttenz), och i Zürich (St. Petri Kirche den 10 december i samarbete med den skandinaviska kören Nota Bene) drog många besökare. I Baar hade vi ett luciatåg i reformierte Kirche den 16 december med deltagare från barngruppen i Zug med föräldrar. Det blev mycket uppskattat av både barn och vuxna. Många deltagare och besökare kom även från Zürich och Luzern. Denna luciagudstjänst med barnvänlig predikan efter luciatåget (de barn och föräldrar som deltog i luciatåget kom efter uttåget in igen och satt med i bänkarna för en interaktiv predikan) genomfördes för andra gången.

I Zürich hölls den traditionella julbönen i Chagallkoret i Fraumünster med vacker sång av Åsa Dornbusch. De traditionella julgudstjänsterna i Genève, Lausanne och i Verbier blev 2023 mycket uppskattade och välbesökta. Även i Bern firades julbön med kända julsånger. I Lausanne sjöngs det julsånger och dansades under basaren.

Verksamhet för barn och ungdomar

I Zürich har vi under hela året erbjudit barngrupp med sångstund för barn 0-5 år med föräldrar två förmiddagar i veckan, även under loven. De har varit välbesökta (ca 10 familjer per gång). Liknande barngrupp i Basel och i Zug har träffats en eftermiddag i veckan. Barnsången har letts av volontären tillsammans med frivilliga.

Barngruppen Onsdax i Zürich för barn 4-10 år utan föräldrar har träffats 18 gånger under året med 3-7 barn per gång (varannan vecka förutom under loven).

I Lausanne tog föräldra- och barngruppen paus under hösten (men träffades två gånger för luciaövning), men var aktiv under våren 2023 varannan vecka förutom på loven. I Bern fortsatte den från hösten 2022 nystartade barngruppen med sång- och sagostund en gång i månaden.

I Zürich har en ungdomsgrupp 17-30 år träffats varje tisdagskväll med 5-15 ungdomar per gång under ledning av volontären. Denna grupp har även ordnat utflykter.

En konfirmandgrupp med fyra (4) konfirmander har träffats 8 gånger i församlingshemmet i Lausanne under ledning av Cecilia Gharaibeh. Konfirmationen ägde rum den 28 oktober i Lausanne.

Konfirmationsläger hölls under tre dagar i Aletsch (VS). En ny konfirmandgrupp med tio (10) konfirmander startade i Zürich i september 2023 med planerad konfirmation i maj 2024. Denna grupp träffades 2023, under ledning av Pehr-Albin Edén, fyra (4) gånger i församlingshemmet i Zürich.

Öppet hus och basarer

I Basel har under året de populära öppet hus-aktiviteterna med spännande teman en gång i månaden på onsdagskvällar lockat många besökare. En av öppet-hus kvällarna var en bokbasar. Även torsdagsluncherna har återupptagits och anordnats regelbundet under hela året.

I Zürich har vi förutom torsdagsfikorna (fram till juni) och tisdagsluncherna inte haft några öppet hus-kvällar under 2023. Ett semlecafé, ett våffelcafé och ett kanelbullecafé på respektive bakverks dag har dock genomförts. Det genomfördes även två lyckade basar-planeringsträffar med apéro och umgänge. Ett föredrag i samarbete med Skandac och några samarrangemang med Svenska Skolföreningen har genomförts.

I Lausanne anordnades regelbundet under året en Stick- och virkateljé, samt två välbesökta bokbasarer. I april anordnades en musiklunch av Annasara Raab. Även i Bern ordnades en mycket välbesökt bokbasar. Både i Bern och Lausanne har församlingskvällar anordnats.

Under året genomfördes tre julbasarer: I Zürich lördagen den 25 november, i Basel fredagen och lördagen den 3-4 december och i Lausanne lördagen och söndagen den 9-10 december. Vi riktar ett stort tack till våra fantastiska basarkommittéer och alla frivilliga som gör detta möjligt. Basarerna är både viktiga mötesplatser för god gemenskap och nödvändiga inkomstkällor för att ett svenskt kyrkoliv ska kunna levas i Schweiz. Basarerna leds av frivilliga i basargrupper. Dessa frivilliga från basarerna under föregående verksamhetsår, 2022, uppmuntrades i januari 2023 med basartackkvällar, i Zürich den 17 januari, i Basel den 18 januari och i Lausanne den 25 januari.

Diakoni

Med hjälp av ekonomiska medel från Uppsala har vi från 1 januari till 30 juni fortsatt det diakonala projektet som startades hösten 2022. Inom ramen för projektet har vi anställt en diakon och en diakoniassistent på vardera 50 %. De har medverkat vid och genomfört gudstjänster, bidragit med kyrkomusik och körledning, själavårdssamtal, hembesök, sjukbesök, församlingsaftnar, tisdagsluncher och torsdagsfikor, konfirmationsundervisning, pilgrimsvandringar samt midsommarfirande. De har även genomfört *Tillsammansprojektet* i Zürich som syftar till att besöka äldre och engagera och utrusta frivilliga. I juni beslutade kyrkorådet, efter en utvärdering ledd av kyrkoherden, att förlänga projektet och anställa diakonen på 50% året ut.

Kyrkorådet och föreningskyrkorådet LGB

Kyrkorådet hade från januari till december åtta (8) sammanträden, alla online via zoom, samt årsstämma den 22 april i Zürich på Kurvenstrasse. I samband med kyrkoherdemottagningen och besöket av biskop Erik Eckerdal 3-5 november möttes kyrkorådet till en gemensam halvdag i Bern den 4 november för samtal om församlingens verksamhet och om att vara svensk kyrka i Schweiz. Biträdande chefen för Svenska kyrkan i utlandet Johanna Holmlund-Lautmann deltog även i delegationen från Sverige. Föreningskyrkorådet LGB, som leddes av Nils Bengtsson, möttes sex (6) gånger under året, alla sammanträden hölls i församlingshemmet på Avenue de Cour. Årsstämman hölls den 1 april 2023.

Samverkan med andra organisationer

Samarbetet med ambassaden i Bern och konsulatet i Zürich och Genève har pågått i många år. Vi samarbetar kring följande aktiviteter:

- Nationaldagsfirande
- Fängelsebesök
- Företagskontakter
- Kommunikation: Via ambassaden och konsulatet sprids vårt nyhetsbrev och kyrkoherdebrev.

Kyrkorådets ordförande deltog i Schweiziska-Svenska handelskammarens stora galaevent i Genève i mars 2023 med över 300 deltagare.

Kyrkoherden och kyrkorådets ordförande mötte under hösten den nye svenska ambassadören Carl Magnus Nesser och hans make, på residenset i Bern för kontaktknytande och ömsesidiga samtal om de respektive sammanhang som företräds.

Verksamheten i LGB sker i nära samverkan med SWEA Genève, speciellt vid firande av svenska högtider. Nationaldagsfirande har skett sedan många år tillbaka i samverkan med SWEA, konsulatet i Genève, Svenska Internationella skolan (SISOG) i Meyrin, Svenska klubben och svensk-schweiziska Handelskammaren. Vi har även i Zürich och Basel haft nära samverkan med SWEA och i Basel med Svenska klubben Basel. Nationaldagsfirandet i Zürich på konsulatets innergård bjöd på tal av kyrkoherden och mysig sång av elever från Svenska Skolföreningen. I Zürich har vi under hela året haft nära samverkan med Svenska Skolföreningen, med Skandac, med den skandinaviska kören Nota Bene, samt med Svenska klubben Luzern. Vi har även samverkat med skolföreningen i Basel kring deras skolavslutning. Vi har fått mottaga gåvor från SWEA i Genève, Basel och Zürich inför vilket vi vill uttrycka vår stora tacksamhet.

Gudstjänster och ekumenik

De ekumeniska kontakterna och relationerna har under året fördjupats. Kyrkoherden deltar regelbundet i präst-samlingar inom den lutherska gemenskapen i BELK och gammalkatolikernas präst-samlingar. Svenska kyrkan Schweiz har också genom närvaro av såväl kyrkoherden som församlingsbor representerats vid Peter und Pauls patrozinium och vid den ekumeniska gudstjänst som hölls i samband med *Nacht der Religionen* i Bern.

De löpande ekumeniska kontakterna och samarbetena har från väst till öst sett ut enligt följande:

Genève / Lausanne: Församlingen har ett nära och mycket gott samarbete med Norska Sjomanskyrkan i Schweiz. Vi har också ett gott samarbete med det Ekumeniska Institutet i Bossey samt med Kyrkornas Världsråd och Lutherska Världsförbundet. Svenska kyrkan Schweiz har medverkat vid en rad besök till det ekumeniska institutet, bland annat en grupp med elever från svenska skolor i Athen, Sofia och Milano, 20 internationella sekreterare från de olika stiftet, besök av kyrkomötets presidium som besökte Geneve, samt ärkebiskop Martin Modéus och hans teams besök i november. I samband med ärkebiskopens besök invigdes även hans fotouställning av ärkebiskopen, ordföranden för Kyrkornas Världsråd, samt kyrkoherden. En pilgrimsvandring under en dag genomfördes i Vesancy (Frankrike) i september, då den avslutande gudstjänsten hölls i Chapelle Riantmont, i samarbete med den franska presbyterianska kyrkan och biskopen i Bourg-en-Bresse.

Zürich / Baar: Församlingen har en god relation med Evangelisch-Lutherische Kirche Zürich, och samarrangemang har anordnats, framförallt i Martin Luther Kirche där vi firade vår påskgudstjänst. Lokalen använde vi även för vår julbasar, där kören Nota Bene sjöng på vår basargudstjänst. Under biskopsbesöket i november firades en ekumenisk gudstjänst i Augustinerkirche. Det stora Nota Bene-luciatåget gick traditionsenligt av stapeln i St. Peter Kirche och inneslöts i en svenskspråkig

gudstjänst. På liknande sätt har vi även goda relationer med reformierte Kirche Baar sedan många år där vi en gång i månaden firar våra gudstjänster, och där personal från kyrkan medverkar (vaktmästare och musiker). Julfesten med luciatåg blev mycket uppskattat och besöktes även av flera tysktalande från den reformerta kyrkan.

Lugano: En särskild händelse är julbönen i Lugano i början av december som firas i samarbete med katolska kyrkan genom Birgittasystrarna. Den fick tyvärr ställas in 2023.

Basel: I Basel har vi vår verksamhet i Zinzendorfhaus, en *Herrnhutisk* församling. För närvarande är vi endast hyresgäst, men relationerna är goda och möjligheten för gemensamma aktiviteter är stor. Under 2023 upprätthölls traditionen att fira en gemensam gudstjänst med en tysk-luthersk församling och den finska församlingen. Denna gudstjänst co-leddes i år av kyrkoherde Pehr-Albin Edén. Till Basel-området hör även en grupp församlingsmedlemmar bosatta i Freiburg im Breisgau-regionen i Tyskland där vi har goda kontakter med flera kyrkor, bland annat Evangelisch-Lutherische Kirche Freiburg, Evangelische Kirche Baden och Katholische Gesamtkirchengemeinde Freiburg.

Bern: I Bern hyr vi in oss i Sankta Ursula kyrka, en anglikansk kyrka. Vi har i Bern även firat gudstjänst tillsammans med Gammalkatolikerna i Sankt Peter und Sankt Paul Kirche, till exempel under biskop Eriks besök. Mer konkret ekumenik har skett genom den stora luciagudstjänsten i den romersk-katolska *Dreifaltigkeitskirche*. Ett nära samarbete med ambassaden har också upprätthållits, samt med Svenska skolföreningen som sedan några år tillbaka bedriver undervisning även i Bern.

Personal

Personalen bestod under året av kyrkoherde Magnus Aasa fram till den 28 februari, tf kyrkoherde Ingela Älvskog som mellan 1 mars och 31 maj ledde verksamheten på distans från Nederländerna, kyrkoherde Pehr-Albin Edén som tillträdde den 1 juni, diakon Cecilia Gharaibeh som var anställd hela året på 50 %, diakoniassistent Anna Skoog som var anställd på 50 % fram till den 30 juni, ungdomsvolontär Maja Oldin fram till den 17 juni, och ungdomsvolontär Clara Cederberg från den 1 september, samt assistenterna Helena Hellberg på expeditionen i Zürich och Johanna Asplund Lo Piccolo i Lausanne. Kyrkoherdetjänsten är bekostad av Kyrkokansliet men lokalt anställd via BELK.

Biskopsbesök

I november besökte biskop Erik Eckerdal församlingen. Besöket började med lunch hos ambassadör Carl Magnus Nesser i Bern och fortsatte med ett möte mellan biskopen och rådet för LGB och andra inbjudna församlingsaktiva i Lausanne. Biskopen mötte under en förmiddag församlingens kyrkoråd och ledde mäsas med mottagande av kyrkoherde i *Kirche Peter und Paul* i Bern. I den mässan togs kyrkoherde Pehr-Albin Edén emot och efter mässan samlades församlingen och inbjudna gäster till mottagning i gammalkatolikernas församlingssal.

Biskopen medverkade också på en ekumenisk mäsas i *Augustinerkirche* i Zürich under ledning av den gammalkatolske prästen Lars Simpson och den lutherske prästen Thomas Riesel. Den mässan följdes av en mottagning i församlingshemmet på Kurvenstrasse som den avslutande punkten på biskopens besök. Biskopen framhöll under sitt besök vikten av att församlingen arbetar med den grundläggande uppgiften; och han betonade särskilt vikten av att fira gudstjänst, utöva diakoni och bedriva undervisning. Biskopen betonade vidare att församlingen nu i sin ganska nya organisation behöver fortsätta arbetet med att reflektera över grundläggande frågor om vad det är och ska vara att vara Svenska kyrkan Schweiz.

Schweiz den 24 mars 2024

Marianne Ejdersten
Kyrkorådets ordförande

Pehr-Albin Edén
Kyrkoherde